

om i Købstæderne ere af en Støbning, nemlig den privilegerede Valgrets Støbning. Man kan ganske vist sige, at hvor der er et stort Antal Arbejdere, kunne de staffe sig Indflydelse, men man overser derved det faktiske Forhold, at Arbejdsgiverne ikke altid ere meget tilbøjelige til at unde deres Arbejdere den Frihed, som er nødvendig, for at de kunne sætte deres Repræsentanter ind. I alt Fald har Erfaringen hidtil vist, at det er aldeles forsvindende faa Steder, at det er lykkedes Arbejderne.

N. Andersen (Tisted Amts 3dje Valgkreds): Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden (Høgsbro): For en kort Bemærkning har Folketingsmanden Ordet.

N. Andersen (Tisted Amts 3dje Valgkreds): At Arbejdsgiverne skulde lægge Hindringer i Vejen for, at deres underordnede udøve deres Valgret, er sikkert et tilbagelagt Stadium; det ere vi sikkert komne aldeles ud over.

Judenrigsministeren (Ngerslev): Tvende ærede Medlemmer, det ærede Medlem for Tisted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) og det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (N. Jensen) have vort ved Spørgsmaalet om, hvor vidt disse Handelspladser skulde være Købstæder, og hvilken Betydning det vilde faa i Næringsretning. Maa jeg dertil sige, at jeg ikke tror, at nogen, og i hvert Fald har jeg ikke taget Ordet for, at disse Handelspladser skulde gøres til Købstæder. Det, der er sagt, er, at man paa den kommunale Forfatnings Omraade vil nærme sig Købstæderne, forme Bestemmelserne, give Loven et Indhold, der væsentlig falder sammen med Købstædernes kommunale Ordning. Det tror jeg, der kan være al Høje til. Hvis man gjorde disse Handelspladser til Købstæder, vilde det ganske sikkert have den Betydning, at de i Næringsrettigheder vilde blive stillede ligesom Købstæderne, men fordi man giver Lovforslaget et Indhold, der nærmer sig Ordningen for Købstæderne, vil dette ikke blive Følgen. For Øjeblikket er Forholdet jo væsentlig det, at de for Købstæderne gældende Grænsbestemmelser — Wavebæltebestemmelserne, som man populært kalder dem — gælde over for Handelspladserne med Hensyn til Høsterhandelen, men ikke i andre Retninger, og det vil ogsaa vedblive at være Tilfældet, hvis man giver

en ny Lov om Handelspladser, og vel at mærke lader dem vedblive at være Handelspladser. Det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds (Jalensfjerne) hævdede over for mig, at det store Flertal af Vælgere var berøvet al Indflydelse paa Valget, og det skulde komme af Inddelingen i 2 Klasser. Hvorledes den højtbestattede Femtedel kan overvælde hele den almindelige Vælgerklasse, forstaar jeg ærlig talt ikke. Det ærede Medlem ved dog vistnok, at Forholdet for Øjeblikket ikke er af den Vætskaffenhed, at den almindelige Vælgerklasse lader sig holde tilbage — der er jo her kun Tale om Stattenhederne — hvis den vil sætte noget igennem. Det, som det ærede Medlem er misfornøjet med, er i Virkeligheden snarere, at begge Vælgerklasser i mange Købstæder ere enige om, i hvilken Retning Valget skal gaa, thi vil den store Vælgerklasse gøre sin Indflydelse gældende og sætte en Liste igennem, kan den i Virkeligheden besætte Flertallet af Pladserne i Byraadene, derom er der ikke den mindste Tvivl. Hvorledes det i øvrigt kan gaa til, at det ærede Medlem beskriver Forholdene som højt mislige og forargelige og samtidig erkender, at der har været en god og sund Udvikling i kommunal Henseende siden 1868, gaar helt over min Forstand. Det er ganske betegnende for Forholdene i 1868, at den mest konservative af de kommunale Love er den, der gælder for Land- eller Sognekommunerne; der vælger den højtbestattede Del Flertallet, i Købstæderne vælger den Mindretallet.

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgkreds): Det er ikke min Mening at ville blande mig ind i den Diskussion, som er ført af de ærede Medlemmer angaaende Valgene til de kommunale Raad. Det er kun en Oplysning, om jeg maa kalde det saaledes, som jeg vil gibe med Hensyn til Valgene i Byerne. Der er der en Ting, som er bleven overset, og det er, at den songevalgte Embedsmand har ogsaa en Stemme i Byraadet, saa at, hvor man deler Stemmerne saaledes, at den almindelige Vælgerklasse staar paa den ene Side, og den højtbestattede paa den anden Side, og Formanden slutter sig til de højtbestattede, bliver Forholdet dette, at Partierne staa lige, og at der intet kan gennemføres. Denne Bemærkning maa det være mig tilladt at fremkomme med i den Henseende.

De Udtalelser, som ere fremkomne fra den højtærede Minister og ogsaa fra andre Sider, godtgøre jo det berettigede i de Udtalelser, som jeg først fremkom med, og som